Bones pràctiques

Autora: Clara Selva Olid
L'encàrrec i la creació d'aquest recurs d'aprenentatge UOC han estat coordinats per la professora: Clara Selva Olid
PID_00297221
Primera edició: setembre 2023

Introducció

1. El Codi deontològic

1.1. Introducció

1.2. Principis generals

2. L'ètica de l'exercici professional

3. La confidencialitat

4. Els imprescindibles per cursar el Pràcticum extern i gaudir-ne

Bibliografia

Introducció

Tal com heu vist i treballat al llarg de tota la titulació, el Codi Deontològic és bàsic a la professió i els seus principis i les seves normes han de marcar l'actuació professional, en qualsevol dels camps d'aplicació de la psicologia.

Per aquesta mateixa raó, es recomana que reviseu el Codi Deontològic i, especialment, els punts que es treballen en aquest mòdul.

1. El Codi deontològic

1.1. Introducció

El Codi deontològic estableix un marc de principis generals i específics sota el qual el conjunt de professionals de la psicologia ha d'exercir la professió.

Al preàmbul del mateix Codi deontològic del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya s'indica que:

> «Els seus objectius són l'orientació de l'exercici professional, la promoció de la responsabilitat, la integritat professional i el respecte pels drets i la dignitat de les persones.»

Abans d'iniciar les pràctiques, i durant el període de pràctiques, llegiu-lo amb atenció. Recordeu que podeu trobar el Codi deontològic que s'aplica a cada comunitat autònoma. A continuació, trobareu l'enllaç al Codi deontològic del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya (COPC) i, també, l'enllaç al Codi deontològic que s'aplica a tot Espanya, corresponent al Colegio Oficial de Psicología (COP).

1. El Codi deontològic

1.2. Principis generals

Com heu pogut veure a l'apartat anterior, el Codi deontològic català es divideix en dues parts. En la primera, hi consten els principis generals i, en la segona, un conjunt de normes.

En aquest apartat, es vol posar el focus en els principis generals que, tal com el seu nom indica, han de guiar els principis pels quals s'ha d'exercir la professió.

La beneficència i no-maleficència

Aquest principi estableix el compromís de la promoció i la protecció dels interessos legítims de les persones, incloent-hi el seu benestar físic, psíquic i social. Per tant, és un deure prioritari evitar causar dany amb les nostres accions (COPC, 2015).

La responsabilitat

Totes les activitats, com a professionals de la psicologia, s'han de dur a terme sota responsabilitat professional i científica, i complint les normes deontològiques. També s'ha de mantenir una formació continuada (COPC, 2015).

La integritat

Durant l'exercici professional, s'ha de promoure l'exactitud, el rigor, la veracitat, l'ensenyament i la recerca. A més, les relacions amb les persones han de tenir lloc des del respecte i han de complir el principi d'honestedat (COPC, 2015).

La justícia

L'exercici professional ha de ser equitatiu i just, sense cap mena de discriminació (COPC, 2015).

La legalitat

Durant l'exercici professional s'han de respectar els drets de privacitat, confidencialitat i autonomia personal. A més, l'activitat s'ha de desenvolupar d'acord amb la legalitat internacional, la nacional i l'autonòmica, i tenint en compte les normes de regulació d'aquesta professió (COPC, 2015).

2. L'ètica de l'exercici professional

L'ètica, entesa com el conjunt de principis de conducta normalment correctes, acceptats per una persona o per un grup (Ardilla, 2011), és imprescindible a l'hora d'exercir de manera responsable com a professionals de la psicologia, també durant les pràctiques.

Per aquesta raó, se us proposa que reviseu i dueu a terme els exercicis que trobareu al recurs d'aprenentatge "Ètica i deontologia en psicologia", així com consultar el llibre "La ética en la práctica psicológica. Dilemas y retos", útil per la vostra inserció a la pràctica professional.

3. La confidencialitat

Com sabeu, la confidencialitat és vital en l'exercici professional de la psicologia. En altres paraules, la informació personal a la qual es té accés és confidencial i, per tant, no se'n pot fer cap mena de difusió, sense una autorització prèvia.

Aquest concepte l'heu de tenir sempre present al llarg del vostre exercici professional, i, com no pot ser d'una altra manera, també al llarg de les pràctiques, tant si les feu en la modalitat de recerca com si les feu en un centre extern.

Així doncs, a l'hora d'elaborar les activitats de l'aula, tant si són les memòries de les pràctiques externes, com si són debats o exercicis relacionats amb una recerca, recordeu que sempre heu de preservar la confidencialitat de les persones, cosa que vol dir que no heu d'incloure-hi dades confidencials, com poden ser els noms complets, les adreces, els números de telèfon, els números identificatius, com per exemple un DNI, etc.

A més, també heu de tenir cura de l'espai en què registreu i guardeu la informació a la qual podeu tenir accés, ja que aquesta informació ha d'estar ben protegida per tal d'evitar que tercers hi puguin accedir.

Finalment, us recomanem que tingueu en compte els recursos següents:

Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals: https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2018-16673

Full informatiu sobre la declaració del consentiment informat: https://protected-content.ftp.uoc.edu/biblioteca/prestatgeries/10170_80170/112231_cat.pdf

Bibliografia

Ardila, R. [Rubén]. (2011). Una declaración de principios éticos en psicología para toda la humanidad. *Eureka*, *8*(1), 14-18.

García, R. [Roberto]. (2024). *Ètica i deontología en psicologia*. [recurs d'aprenentatge]. Fundació Universitat Oberta de Catalunya (FUOC).

Selva, C. [Clara] i Pina, R. [Rocío]. (2025). *La ética en la práctica psicológica. Dilemas y retos*. UOC.